

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY.

Megjelen hetenkint 3-szor: hétfőn s szombaton este és csütörtökön délelőtt. Kéziratok nem adóznak vissza.	Előzetesét a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfehérvár, szt.-István-tér 1.	Felolvas szerkesztő: BONITZ FERENC. Kiadótulajdonos: MILLER JÓZSEF.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 6 frt — kr. Félévre . . . 3 frt — kr. Negyedévre . . . 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 30 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr Nyiltírer sorankint 50 kr. Többszöri hirdetéseknel engedmény
--	---	--	---	---

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általalatok a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.)
XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márc. 6-án.

A néppárt és b. e. Schopper püspök.

(2) Hogy a néppárt, mely egyik leg-hatalmasabb oszlopának romjai fölött kesereg Schopper György rozsnyói püspök ravatalánál, szintén, legalább némileg lerója az Istenben boldogult főpap iránt érzett leg-mélyebb kegyeletének adóját, ide igtatjuk az elhunytak azon levelét, melyet a néppárt országos központi irodájának megnyitása alkalmából intézett az irodához. A levél ekként hangzik:

419. sz.

A néppárt szervező bizottságának Budapesten.

Rég érzett szükség kielégítését s a jók rég táplált óhajának, kívánságának megvalósulását látván a nemrég megalakult »Néppárt« létrejöttében, igaz örömmel üdvözlöm a párt-szervező bizottságot, a mely forrón szeretett szentegyházunk s édes hazánk érdekeinek védelmére felvett harcban elül menve, a hitvédelem zászlaját fennen lobogtatja. Áldom jószágos Istenemet, hogy e válságos időkben sem hagyott magunkra és vezéreket rendelt, a kiket minden jóra való katolikus lelkesedéssel követ.

A néppárt megalakulásának és feladatainak nagy fontosságától áthatva, melegen fogom azt ajánlani megység papságomnak, buzdítani fogom őket, hogy a párt-szervező bizottságtól közvetlenül vett felhívásnak mindenkor és mindenben a legnagyobb ügybuzgalommal igyekezzenek eleget tenni s minden lehető megteszenek arra, hogy a pártot s elveit diadalra juttassuk.

A pártra örömmel adom főpásztori áldásomat.

Rozsnyón, 1895. február 28.

Dr. Schopper György s. k.
rozsnyói püspök.

Ime a boldog emlékü püspöknek politikai végrendelete, melynél becsesebbet és lelkesítőbbet nem hagyhatott sem egyházmegyéje elárult papságának, sem mindnyájunknak, sem utódjának a püspöki széken! Vajha minden magyar katolikus végrendelet gyanánt olvassná e levelet s megértendő belőle, hogy szeretett hazánkban ma a Schopper György által ajánlott s támogatott politikát fűzni nem dilettantizmus, sem valami közönséges dolog, hanem a legszigorubb köteletség, mely alól csak azok vonhatják ki magokat lelki furdalás nélkül, a kik magával a katolikus egyházzal is édeskeveset törődnek.

Ma ép úgy megkívánja az egyház minden igazán vallásos és hazafias tagjától, hogy tevékeny részt vegyen a néppárt terjesztésében és elveinek diadalra juttatásában, nevezetesen, hogy éljen legszebb polgári jogával és nem engedve sem a hatalom erőszakának, sem a hazafiság álarca alatt üzörkedő és uralkodó érdek-csoport csábítgatásainak részt vegyen a választási mozgalmakban és lelkesítsen egész orejével és minden befolyásával a néppárt mellett. Küzdenünk kell lankadatlanul és lelkesen és ha győzünk, a mint hogy győzni fogunk is, a győzelem mindnyájunké s ez által az egyházé, a hazáé lesz.

Erre tanított és lelkesített, ezzel biztatott Schopper püspök szóval és tettel egész hosszú életen át, ezt a szent köteletséget hagyta ránk politikai végrendeletében.

E végrendelet végrehajói mi vagyunk:
A néppárt!

— A néppárt központi irodája (Budapest, VI. Podmaniczky-utca 8.) a következő sorok közlésére kért fel bennünket: „Több helyről érkezett tudósításra tisztelettel válaszoljuk, hogy a néppárt ott, hol elég erős lesz a győzelemre, jelöltet fog állítani, de a jejtől csakis olyan egyén leendő, a ki a néppárt programját teljes egészében osztja és vallja. A néppárt csakis néppárti jelölteket állít fel s azok mellett bármily más pártágyalatu jelölttel szemben fölveszi a küzdelmet.

Ott azonban, hol külön, saját pártjához tartozó egyént, nem levén elég erős a diadalra, nem birna felállítani a néppárt, ott majd, hogy mily pártágyalatu egyént és mily feltételek alatt fogunk támogatni az egymással szemben álló jelöltek közül, erre nézve csak később nyilatkozunk, tisztelettel kérvén pártfeleinket, hogy addig sehol és senkinek le ne kössék szavataikat.“

A meginterviewolt Bánffy.

A „Neues Wiener Tagblatt“ húsvétí száma kedves meglepetéssel szolgál: Négy és fél hasábon egy interviewot közöl, melynek szerencsétlen áldozata nem csakelyebb ember, mint Bánffy báró, ez idő szerinti miniszterelnökünk. Mi azzal a gyanuperrel élünk, hogy az interview csupán csak a „Neues Wiener Tagblatt“ élelmes reporterének becses nézeteit tartalmazza a magyar politikai helyzetről, nem pedig Bánffy báróét, mert a mi kormányunknak igen tisztelt vezére köztudomás szerint képtelen arra, hogy csak egy hasábra terjedő szóaklatot is mondjon el szépen, összefüggéssel és mert Bánffy barónak politikai nézetei egyáltalában nincsenek.

Mindazonáltal közlünk az interviewból egyet-mást, mert nem lehetetlen, hogy a kormányunk valamelyik irni tudó tagja papirosra vetett néhány sornyi programot, melyet a miniszterelnök aztán úgy leolvasott.

Az egykázpolitikára vonatkozólag azt mondta (vagy olvasta) Bánffy báró, hogy „be kell fejeznünk, a mit elődeink megkezdtek. A főrendiház megcsontította a választás szabad gyakorlatáról szóló törvényt (sic!): nekünk azt a képviselőház által vissza kell állítanunk. A főrendiház elvetette a asidó vallás recepciójáról szóló törvényt (sic!): nekünk azt ismét vissza kell vezetnünk az első kamarához (sic!) és ezt a legnagyobb sietséggel kell tennünk, hogy ne lehessen kételkedni törekvéseink őszinteségében és komolyságában. A képviselőház nem ejt minket aggodalomba, ez újra be fogja bizonyítani liberalizmusát“.

A főrendiházról így nyilatkozott a nemes báró: „Magától értetődik, hogy ezáltal sem fogunk elzárkózni okos és méltányos indítványok elé, melyek a liberális elvet érintetlenül hagyják és csak a szövegében követelnak koncessziókat és mi meg vagyunk győződve, hogy a főrendiháznak biztosra van-e (?) engedékenysége a kép-

viselőház érdeme szerint méltányolni fogja. (Mely nagy kegy!) A fődolog most, hogy időt ne veszítsünk. Áprilisban a képviselőház, májusban pedig a főrendiház kell hogy ismét foglalkozzék a javaslatokkal."

A miniszterelnök azon reményének ad kifejezést, hogy a főrendiház ezáltal nem fog akadékoskodni, mert meg fog győződni róla, hogy ő, már mint Bánffy, nem adhatja fel programja ezen pontját és mert támogatja a korona bizalmára (11) fel kell kérnie az első kamarát (sic!), hogy a vizsályt megszüntesse.

Magától értetődik, hogy egy újabb *echec* a főrendiházban nem fogja megakadályozni a már törvénynyé vált reformok életbeléptetését, sőt ha lehetne, még előbb is léptetnék őket életbe. Az állami anyakönyvvezetés szeptember 1-én már fungálni fog. Több időt igényel a polgári házasság behozatala, de erre is megtörténtek az előkészületek.

A *nemzetiségi kérdés* Bánffy szerint annyira összefügg az egyházpolitikai mozgalmakkal (?), hogy az egyházi törvények (sic!) életbeléptetése e téren is megnyugtatólag fog hatni (?). „A nemzetiségi mozgalmakkal szemben, őszintén bevallva, külön akcióit nem tartok szükségesnek.” „A románok nagy része gör. katolikus és Rómától függ. Magától értetődik, hogy a magyar állam nem tűrhet az egyházi hierarchiában olyan egységeket, a kik a magyar állam ellen vannak ontagálva (!). Ezt Rómában nem akarják belátni és nagy csudálkoznak, hogy Magyarország apostoli királya senkit sem akar kinevezni egyházfejedelemmé, a ki a hazafiság szempontjából kifogásolható (?) Persee, magától értetődik, hogy a magyar állam e tekintetben nem tehet és nem is fog tonni concessziókat, és hogy az egyházfők kinevezésére vonatkozó javaslatoknál sohasem tévesztheti szem elől magyar állam érdekeit, a mint hogy ezt Bécsben őszintén vallottam meg a nunciusnak. (!)

A közigazgatás államosításáról

azt mondta Bánffy báró, hogy erre egyelőre nem gondol, mert az ősszel az új költségvetést kell tárgyalni s mert a függetlenségi párt már is bejelentette az obstrukciót, ha a közigazgatási reformjavaslat a ház elé kerülne.

„Kossuth Ferenc úgy látszik, nincs abból a fából faragva, hogy a szélsőbaloldalon nagyobb akciót kifejthesse. Már azt megmutatta, hogy nem képes e párt szétbomlását megakadályozni.” — A mi a *fuziót* illeti, Bánffy báró mindig kételkedett abban, hogy Apponyi a kormánypárt-hoz fog csatlakozni.

„Magától értetődik, hogy ezzel a famosus interviewval behatóan foglalkozni haszontalan munka volna.

A nyitrai választás.

(Ny. Sz.) A nyitrai választó kerületben mindkét párt részéről erősen folyik a porteskedés. Ifj. Zichy János gróf a husvéti ünnepek előtt ismét bejárta a kerületet. Mindenütt, a hol megfordult, Nagy-Láposon, Bábindalon, Kálazon, Nagy-Hinden, Kis-Hinden, Családon, Geszthén stb. kitörő lelkesedéssel fogadták a gróft, ki mindenütt hatásos beszédokat intézett választóihoz.

Hogy a kormánypárt minő eszközökkel dolgozik, az kiviláglik a következőkből:

Maga a kormánypárt jelöltje, Janits József mint alispán-helyettes vezető a választásokat és hívja össze a központi választmányt, a választás elnökévé pedig ugyanazon Szulyovszkyt választották, ki mint Tamóczy segédelnöke fegyelmi eljárás alatt van s ugyancsak Szulyovszky házában van a kormánypárt irodája.

A megyeházi szanhedrin összehívatta a falusi jegyzőket és közös akarattal előre megállapították azoknak a neveit, kiket vissza fognak utasítani, s ezek valamennyien kaptak egy fekete pontot. Előre is figyelmeztetjük a fekete foltosokat, hogy Pázmándy Dénes orsz.

képviselő újra meg fog jelenni Nyitrán, a magyar parlament számos tagjával, talán többen lesznek, mint voltak előbb; hogy a fenyítő ügyeket egy fogas budapesti fiskális vette kezébe, aki üldözni fogja a visszavetéseket, ha még úgy akarának is menekülni a hatalom házerése alá. Egyébként is fölette elszomorítottak találjuk, hogy akik a törvény megőrzésére hivatvák, azokat csak fenyegetéssel, rémisztéssel lehet, ha ugyan lehet, a törvénytelenégektől elriasztani.

Ordódy Antal, tartalékos ulánus-hadnagy, a Zichy-párt egyik legtevékenyebb vidéki tagja épen a választás napjára, április 24-ére hivatott be hadgyakorlatokra f. hó 10-én. Feltűnő, hogy épen 24-ére, természetesen a kormánypárt ezt merő véletlennek mondotta, Ordódy azonban nyomban felment Bécsbe, a hadügyminiszteriumba, s ott értékre adták, hogy csak május elsőjére tartozik bevonulni. Ilyen kicsinyezéssel esaközökkel erőlködik tehetetlenségében a kormánypárt. — Mint halljuk, hasonló kortesezőkzévő akarják lealacsonyítani a katonaságot, a többi, különösen a földmives választókkal szemben, kik tartalékos katonák. Bevonulnak a választás napján ezredükhöz, ott meg azt mondják, hogy még korán van, mehetnek haza, a cél el van érve, nem szavazhatunk. Ugyanaz történt Lubrich választóiával 1887-ben.

Feltűnő, hogy folyton bántalmaznak bennünket, miszerint izgatunk a kormány ellen s kizitunk a vallás dogmáival, pedig nincsen békeszeretőbb, mamekukabb ember nálunknál. Lám dr. Kósa József, nyitrai megyei ügyész resát vesz a papok elleni hadjáratban. Az egyházmegyei pénztárból huzza fizetését, azért a munkáért melyet alig végez s háborítatlanul folytat guerrilla-harcot a katholicizmus ellen s mégsem történik semmi bántódása. Hol van hasonló eset a kormánypártban? S mégis mi vagyunk az izgatók, mi élünk vissza állásunkkal!

TÁRCA.

A hol a királyné nyaralni fog.

— A „Fejérmegyei Napló” eredeti tárcája. —

Őszszel a nagy udvari fogadáson a királyné hosszabb ideig beszélgetett Jókai-val. A felsőleges asszony szóba hozta Bárfát is, melylyől szemben koszorús regényírónk költői rajongással emlékezett meg Tatra-füredről. Einnél szobbb vidéket, mondta, sehol sem látott.

Tagadhatlanul igaza van; szép a Tatra sziklabrodalma „bajos völgyeivel s andalító berkeivel.” De kár, hogy az égig nyuló hegy-csúcsokon minduntalan megakadnak a délnékvonuló felhők; a terhes ködtömeg útjában megakasztva lombán száll lefelé s néha hetekig is mindent eltakar sűrű, piszkos fátyolával.

Nincs lehangolób látvány, mint a minőt a ködbe berült táj nyújt.

Akadnak szenvedélyes turisták, kiket ez nem gátol a legmagasabb csúcsok megmászásánál sem, s a menházak emlékkönyveiben nagy garral dicsőítik az isteni kilátást; a helyott, hogy őszintén megírnák: kód volt előttem, kód mögöttem. Bárfia vidékén ritkán van kód, a Tatra föld áramló szelet megfűsülük a sűrű erdők, csak az ősz közeledtével hatalmasodik el, s ilyenkor mondják a tótok; hogy pipálnak a hegyek. Nyáron, de főleg tavasszal a lovagó tisztá, ragyogó, mint az albánói hegyek között, az ég színe mélységesen kék, mint a fjordok homában.

Mint megbízható forrásból értesülünk, királyiánk a jövő tavasszal a bárfai füredbe készül, melynek gyógyforrásai évszázadok óta ismereteseek; de magát a vidéket,

mely a vasut kiépítése előtt nehezen volt hozzáférhető, csak kevesen ösmerik.

Képzelnék egy óriási völgykatlant. Eanek fenekén terül el a fürdő főttere, a honnan lassan emelkedve nyulnak az erdő mélyébe a villasorok alkotja utak. A fürdő fölött kinyuló Kőhegy tetejéről valóságos fenyőtengert lát az ember maga körül; az egymás hátán tornyosuló hegyek mind erdővel borítvák, csak itt-ott zöldel egy-egy tenyérnyi szántóföld, fehérlik néhány kisebb falu.

A láthatárt a Tatra havas csúcsai szegik be, észak felől meg Galicia virányos dombjai.

Tavasszal, mikor még alig téved ide idegen, legszebb az erdő.

Az évszázados fenyők nyíló tobozából sűrűn hull lefelé az aransárga himpor, midőn a faóriások hatalmas koronája már a legkisebb szellő fuvalmára is jobbra-balra inog; a nedvűs talajból a virágok ezrei fakadnak szinompás szőnyeggel vonva be a földet.

Lépten-nyomon szakadékszerű vízmosás látható, a mélységben csörgedező erők fodraival a fenyőlombokon átszűrődő napsugár játszik. A virágok s a fák balasamos illata édes harmoniába olvadva mámorba ringat. Szüntelenül hallatszik az erdő morajlása s a ki még nem hallotta, kezdőbebe szinte megdöbben. Mintha bájdalmas sóhaj rezdülne végig a rengetegen, mely fáról-fára szállva üti meg fülnket; majd megenyhül s zúgás, mintha altató dalt hallanánk, némán lessük a fák monoton zenéjét, melybe minduntalan beleveg a fülemile panaszos dala, a fekete, rigó vig. fűtyülése s távolról a kakuk hívogató hangja.

Napokig járhat az ember ez őserdő kanyargós útain, lépten-nyomon kíséri e

főnséges szimfónia, mely soha sem válik unalmassá.

Mindenről megfedekezve nézzük a hegyoldal tisztasokról nyíló szép kilátást; majd az ódon város, a magyar Nürnberg tűnik szemünk elé, majd a zborói vár festői romjaiban gyönyörködünk; erdőkkel szegélyezett keskeny völgyben Rákóczy kastélya látszik a száz hársfával s számos más történelmi emlék, mely mind a régmúlt idők dicsőségéről regél.

A földhözragadt szegény nép együgyű fantáziája a mondák ködébe burkolja o helyeket s legendákat sző egyik-másik völgy, köszikla vagy forrás köré.

Mária kutját kevesen keresik föl, mely a fürdőtől távol, a Kőhegy alján fakad.

Evek előtt egy Amerikából visszatért tót legény halva találta a faluban hagyott kedvesét. E vesztésé homályt borított lelkére, napokon át bolyongott az erdő mélyében, elvesztett boldogságát siratva.

Egy izben kékszemű szőke asszonnyal találkozott, ki e forráshoz vezette; megmosta homlokát a kristály tiszta vízzel, s a régi seb behagadt, lelkének háborgása is megszűnt.

A kékszemű asszony szűz Mária volt, mondta a vén tehénpásztor, ki e regét elbeszélte, s a zborói lányok szép május havában még most is eljárogatnak ide, ha szívük az Amerikában küzködő legények után fáj. Julius havában megélik a fürdő idegenekkel, az éneklő madarak és az özikék az erdő mélyébe huzódnak, csak a mokus nem ijed meg és a fák kergén kopogó harkály. A piros arcú tót leányok most nem keresik fel Mária kutját, az erdő megélik sápadt képű asszonyokkal, kiknek arcán rózsás pir dereng, mire a lombhervasztó ősz közeledtével haza térnek.

Duval Kornél.

Kossuth Ferenc és a kormány.

(b. f.) Mőfdelett űrvendünk azon, hogy Kossuth Ferenc orsz. képviselővé választott, mert az „Egyetértés“ főmunkatársa eddigi szereplése után itélve, vagy nagyon ártatlan tagja lesz a képviselőháznak s akkor ott végkép lejárja magát, vagy pedig sokat fog beszélni és Justh-Eötvösök élére állani s akkor végkép lejárta azon irányt, a melyet képvisel. Harmadik eset nincs és azon honfirtársaink, a kik politikai rövidlátásuknál és szortelen Kossuth-imádásuknál fogva sokat várnak a legújabb képviselőtől, hamar ki fognak ábrándulni.

Mi türes-tagadás, Kossuth Ferenc is csak afféle Herbert, mint Andrassy Gyula és Tisza István: Tehetségtelenebb is, jelentéktelenebb is az apjánál és csak atya dicsőségéből él.

De űrvendünk a tapolcai választásnak más okból is. A választás meglehetősen simán folyt le. Csak két embert tartóztattak le, csak kilene szavazatot utasítottak vissza és csak egy lovagias affért idézett elő (ezt is békés uton sikerült elintézni). A választás eredményének kihirdetése után pedig megtörtént, hogy a Vörös- és Kossuth-pártiak összevgyűltek és két cigánybanda hangjai mellett táncoltak az utcán. De nem ezen űrülünk, hanem azon, hogy kitűnt, hogy a kormánypárt Tapolcán tulajdonképen egy gyékényen űrult a Kossuthpárttal, Bánffy báró Kossuth Ferencel. Az a néhány visszaélés, zajongás, ablakbeverés, kortesfogás csak arra szolgált, hogy elhitessék a néppel is, a koronával is, hogy a kormány komolyan birkózik Kossuthékkal. De hiába az ámitás és a számítás. Hiába korteskedett a Vörös-párt a katolicizmussal és az antiszemizmussal és még az sem ejt minket tévedésbe, hogy Kossuth Ferenc visszatérve Budapestre az őt fogadó exaltált kiskoru tömeg előtt keményen kifakadt a kormánypárt korteskedése ellen. Ámitás, számítás minden.

A rideg tény az, hogy Tapolcán megbukott a kiegyezés és győzött a Kossuth-kultusz. A kormány megverett és még emeli a bajt az, hogy *szándékosan verette meg magát*. Ez a Bánffy-kabinet kapkodó politikája. Szegény Bánffy a tapolcai választás kényelmetlen dilemmába kergette. Vagy komolyan száll szembe Kossuthal s akkor ideig-óráig megerősíti pozícióját a koronánál, vagy pedig csak ugy hivatalból markirozza az ellentállást, s akkor megmaradt Kossuthék kegyében. Kossuth Ferenc megválasztatása nagy elégtelenséget szűlt az udvarnál s ezt az elégtelenséget azzal nem fogja Bánffy elenyésztetni, ha azt mondja a királynak: Ime, csak a néppárt csinál izgatott, botrányos választásokat. Mert erre a király és minden dinasztikusán és alkotmányosan érző ember azt fogja kérdezni: Honnan van az, hogy a kormány minden elképzelhető eszközzel küzd a 67-es alapon álló néppárt ellen, míg a 48-asokkal szemben oly feltűnően, simán bánik el? Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy Tapolcán is kellett volna

a kormánynak olyan visszaéléseket elkövetni, mint Csáktornyan és Nyitrán, hanem azt, hogy Csáktornyan és Nyitrán is kellett volna kerülnie a törvény brutális megsértését és az erőszakot.

Legújabbban Kossuth Ferencnek két érdekes és jellemző nyilatkozata fekszik előttünk. Tegnap installálták őt Rákospalotán az ottani ág. ev. egyház felügyelői állásába s ő, a nagy szabados üveves ez alkalommal olyan beszédet mondott, melyből szinte fanatikus gyűlölet ri a kath. egyház ellen. Felhozta az eperjesi vértörvényszék elnyítt példáját és ugy magasztalta a saját felekezését. mint a magyar hazafiság monopolistáját.

A „Magyar Hirlap“ egyik munkatársa előtt pedig azt mondta Kossuth Ferenc, a nagy magyar hazafi: „Ha a nemzetnek nem lett volna az a kíván-sága, hogy atyám hamvait a hazai földbe kell visszahoznom, soha sem tettem volna be lábamat Magyarország földjére.“ Kossuth Ferenc tehát nem ziviesen, nem hazafiságból jött az ő „drága“ hazájába. Jó lesz ezt emlékezetben tartani.

Aglardi nuncius Magyarorszáiban.

Aglardi cezarei érsek, a szent atyának bécsi nunciusa megtette azt, a mit előtte még egy szuverénnek bécsi követő sem tett: Eljött Magyarorszába; még pedig szuverénjének, XIII. Leo pápának megbízásából jött és ezzel fényesen cáfolta meg a liberálisok azon hazugságát, mely szerint épen a pápa nem tiszteli Magyarország politikai önállóságát. A nuncius husvét vasárnapján Esztergomba érkezett, a hol egy fejedelem követét megillető pompával és fényvel fogadták nemcsak az egyházi, hanem a polgári és katonai hatóságok is.

Do nem a külső fény teszi emlékezetessé a nuncius esztergomi tartózkodását, hanem az a benső szívéllyesség, melylyel Vaszary Kolos biboros hereceprimás fogadta magas vendögét és azon pohárköszöntők, melyek a vasárnapi disztrakomán elhangzottak. A biboros hereceprimás ezeket mondta:

Te, nagyméltóságú uram, dicsőségesen uralkodó szent atyánk legbűbb fia, szent egyházunknak hazánkban legbèrèbb űre, a szentszéknek szilárd oszlopa, kit erényei annyira ékesítenek, kit tudománya magas fokban díszít: űnkéntjöttél szellemi örömeink e napjaiban közibénk és érkezésed által fokoztad űrvendezésünket, megkoronáztad űrömműnket, a szeretet és bizalom régi kötelekének új erőt kölcsönöztél. Midőn tehát érkezésed által tanusított ezen jóságodért legnagyobb köszönetet mondok, kérlek, excellenciás uram, hogy ki a szentatyá iránti lángoló szeretetűnket, a szentszék iránt tőrhetetlen ragaszkodásunkat Krisztus földi helytartója tanításaihoz való legkészségesebb alkalmazkodásunknak tanuja vagy, légy egyuttal ezen érzelmeinknek hírnöke is.

A nuncius többek között ezeket válszolta:

A dicséretnek inkább téged illetnek, a ki érsekséged ideje alatt egyházadnak javára már oly kitűnő szolgálatokat tettél, a melyek készítenek, hogy azon szeretet és bizodalom kötelekének szilárdításához, a melyekről említést tettél, én is hozzájáruljak az irásnak ezen szent időre vonatkozó szavai szerint „az őszinteség és igazság érzelmeivel.“

A hírt azokról, a melyeket nekem elmondani méltóztattál, a legnagyobb örömmel fogom részéről és az egész vitéz magyar nemzet részéről a szentszék számolyához letenni, biztosítván ő szentségét a magyar

nemzetnek a szentszék iránt való örökös. ragaszkodásáról és fini hódolatáról.

Imervén a szent atyának nagyra-besűllését, a melyen azon vitéz nemzet erényei iránt viseltetik, a mely hősiességét és bátorságát már a törökök elleni küzdelmekben oly fényesen bebizonyította, erősen meg vagyok győződve, hogy nemcsak legkedvesebben fogja a szeretet és ragaszkodás érzelmeinek tanusítását fogadni, hanem áldani is fogja érte a nemzetet, mert azokban boldogabb jövőjének biztos zálogát tekinti.

Hogy azonban visszatérjek hozzád, Főmagassága bibornok ur, ki e kitűnő nemzet űre vagy, kerlek, folytasd nemes küzdelmeidet és hogy azokat óhajtott eredményekre vezélhesd, szívem mélyből kívánom, ujljon meg ifjúságod mint a sasé („Renovatur tamquam aquilae juvenus tua“ a szentírásból) és élj igen, igen sokáig boldogul.

A nuncius vasárnap délután hosszabb látogatást tett a hereceprimásnál. Hogy a két egyházfejedelem mit és miről beszélt, arról jelenleg még nincs tudomása senkinek. de már a fenti pohárköszöntőkben is egész határozottan következtetjük, hogy azok, a kik a nuncius látogatásából fegyvert akartak kovácsolni a néppárt ellen, alaposan csalódtak. A hereceprimás kijelentette, hogy ezental is a legkészségesebben alkalmazkodik a pápa tanításaihoz, a pápa pedig áldását adta a magyarországi kath. mozgalomra.

A nuncius tegnap délelőtt mise után megtekintette a primási kincstárt s aztán a papság, a katonaság, a megye és a város küldöttsegeit fogadta. Délben diszbed volt, délután pedig megtekintette a szemináriumot és a primási nőnevelő intézetet.

BELFÖLD

— **Katholikus Körök.** A lipró-megyei *Nagy-Selmec* és *Villa-Ludrován* községekben katolikus körök alakultak. Mindkét kör elnöke *Kekeát Agoston* ludrovai plébános.

— **Az a híres „pacifikáció“.** Nem régiben megírtuk, hogy a Bánffy-kormány azzal igyekszik „pacifikálni“ a megsértett katolikusokat, hogy minden községnek megküldött egy a néppártot megtámadó pamfletet. A „M. A.“ most ugy értesül, hogy a szennyírat a Budapesten megjelenő *Községi Közlöny* címszlogaival ellátva küldetett meg a községeknek. És Bánffy báró még azt meri állítani, hogy az ő politikája az őszinteség politikája!

— **Szabadelvű stílus.** A kormánypárti lapok több ízben farizsokodtak, hogy a néppárti katolikus újságok nem elég udvariasan szoktak írni a szabadelvű pártrol, s annak ténykedéséről. Hogy a liberális sajtó mennyire meggy az udvarias, és koncilians módorban, annak illusztrálására átvesszük a „Veszprémi Független Hirlap“ból az alábbi sorokat: „Várpalotáról írja tudósítónk, hogy az ottani Zelenyák-körnek már 159 tagja van, s még több tolvaj is remélhető.“ Vajjon mit szólóznak a liberális urak; ha egy szabaddkőműves páholy megalakításakor a belépő tagokat mi is tolvajoknak nevezünk?

— **A tribunisták és a néppárt.** A kormányhoz közel álló liberális „Keleti Értesítő“ c. kövön nyomtatott újság írja: „A Tribuna felölés szerkesztője, Bogdán Duica György, a minap Budapestén időzött, és ellátogatott a néppárt vezető férfiaihoz, hogy megtudja, hogy a nagyazszebani program alapján álló románok mily engedményekre számíthatnának a néppárt részéről, ha viszont a románok az általános választásoknál a néppárt jelöljeire szavaznának. E lépésre a Tribuna szerkesztője a nagyazszebani román nemzeti komité megbízásából határozta el magát, ugy látszik azonban, hogy a puhatólódzás nem járt a várt sikerrel, mivel a román a román tulzók újabbban a néppárttal szemben is hangoztatják intranzigens álláspontjukat.“ Nem kutatjuk, mennyiben felel meg e hír a valóságnak; csak azt konstatáljuk, még pedig különös meglepődéssel, hogy most maguk a liberálisok is elismerik, hogy a néppárt

a haza érdekeinek rovására nem paktál a nemzetiségek túlsó elemeivel — a mivel pedig odig épen a liberális sajtó rágalmozott.

— **A parlament munkarendjéről** a „Politikai Hetiszemle” legutóbbi száma Podmaniczky Frigyes báró tollából cikket közöl, mely abban kulminál, hogy „mindaddig, míg a vallásügyi reformkérdések véglegesen letárgyalva s végrehajtva nincsenek, nem volna megindítandó a közigazgatás államosításának kérdése a parlament kobeleben”. No akkor nem lesz az állami közigazgatásból soha semmi!

— **Dalok az új anyakönyvvezetőkéről.** Toppler György szent-lászlói körjegyző, — mint a M. Á.-nak írják — már régen valóságos basamódra zsaroló küzdege lakósaik. Mindaddig pozitív bizonyítékok nem voltak ellene, de most végre rajtakapták a nótáriust az okirathamisításon. A megkárosított felek feljelentették Topplert, megemlítvén a panaszban azt is, hogy a hamisító jegyző megvesztegetéssel akarta őket hallgatásra bírni. Az ügyészség a hitlen hivatalnok ellen megindította a büntető eljárást. (Folytatjuk.)

TÁVIRATOK.

Agliardi nuncius.

Esztergom, ápril 16. (Saját tudósítónktól.) Agliardi nuncius holnap délben a gyorsvonattal Budapestre utazik, ott látogatást tesz Bánffy báró miniszterelnöknel s valószínűleg még este Nagyváradra utazik Sehlauch bitoros látogatására.

Minisztereiink Bécsben.

Bécs, ápr. 16. (Ered. táv.) Bánffy báró miniszterelnök és Lukács pénzügyminiszter ma reggel ideérkeztek. A király Lukácsot d. e. 9 órakor magánkijelölésen fogadta. A délután folyamán az itt időző magyar miniszterek hosszasan tanácskoztak. Holnap délben 1 órakor kezdődnek a delegációs előterjesztésekre vonatkozó közös miniszteri tanácskozások.

A legifjabb főherceg.

Bécs, ápr. 16. (Ered. táv.) Gruscha bitoros ma d. e. keresztelte meg Ottó főherceg új szülött fiát, a király, György szászherceg, a főhercegnék valamint számos udvari méltóság jelenlétében. A keresztatyát, Lajos Viktor főherceget Frigyes főherceg helyettesítette. Az újszülött főherceg a következő neveket kapta: Miksa Jenő Lajos Frigyes Fülöp József Mária.

A nyitrai választás.

Nyitra, ápr. 16. (Saját tudósítónktól.) Ifj. Zichy János gróf tegnap este fél hét órakor Tótmegyerről ide érkezett. A pályaudvaron impozáns néptömeg fogadta s nagy lelkesedéssel kísérte a püspöki rezidenciába, a hol megszállott. A gróf ma ismét körutrá indult a körülotbe.

Földrengés.

Csáktornya, ápr. 16. (Saját tudósítónktól.) A Muraköz számos helyén, különösen Macinecon tegnapelőtt 11 óra 50 perckor 5—6 másodpercig tartó földrengést éreztek, erős rázással és két hullámzással. A földrengés tegnap délután 3—4 óra közt ismétlődött, de a lökés sokkal gyengébb volt.

Az aneroíd minkét izben előzőleg folyton s a földrengések 75-ön állott és azután sem változott. Az idő nappal boros volt, de éjjel csillagos.

Minkét földrengés nagy ijedelembe

ejtette a lakosságot, de szerencsétlenség nem történt.

(A mai fővárosi lapok hasábkra terjedő távirati tudósításokat hoznak a földrengésről, melyet Szombathelyen, Zágrábban, Fiumében, Grächen, Steierország számos helyén, Klagenfurtban, Laibachban, Görzben, Trieszthon, Abbaziában, Gradiskában és Olaszország számos városában is éreztek.)

Laibach, ápr. 16. (Ered. táv.) A múlt éjjel három gyenge lökést éreztek, melyek azonban kárt nem okoztak. A lakosság kezd megnyugodni s az üzletek ismét nyitva vannak. Ma d. e. 9 órakor ismétlődött a földrengés, de ezúttal sem okozott riadalmat. A tegnapi földrengés alkalmával a laibachi körületben összesen 7 ember vesztette életét házak beomlása következtében. A templomok és házak a körületben annyira meg vannak rongálva, hogy a hatóság bezáratta.

Friedrichsruhe, ápr. 16. (Ered. táv.) Bismarck herceg teg a nála tisztelgő steier küldöttség előtt azt ajánlotta az osztráknemeteknek, hogy a nemzetiségek irányában türelmesekek legyenek.

Városi és vidéki hírek.

A »Fejérmegyei Napló« ápril hó 15-én új előfizetést nyitott, Felhasználjuk az alkalmat hogy elvbardtáinkat, nevezetesen a nép párt híveit újra felkérjük lapunk támogatására.

Az előfizetési drak lapunk homlokán olvashatók, megjegyezzük azonban, hogy egy hónapra szóló előfizetéseket is elfogadunk és hogy lapunkra minden naptól kezdve elő lehet fizetni. Előfizetési ár egy hónapra 50 kr.

Ajánljuk lapunkat mint a néppárt hivatalos közlönyét különösen a néppártot szervező vidéki bizottságok figyelmébe.

Husvét ünnepe.

Ha az irások nem szólnának is, ha a kath. egyház nem fojtaná is ki összes fényét, ha az ájtatos hívők ozreinek ajkáról nem szállna is az örvendőző „Alloluja” a mennyek trónusához, megindul a természet, csattognak a ligetek és a tiszta verőfény, a mosolygó napsugár hirdetik: „Feltámadott, Halleluja!”

Városunkban szombat délután 4 órától kezdve egymást érték a feltámadási körmenetek. Hatalmas emberáradat torlaszolta el az utcákat, az üzletek bezárultak, és folytonos harangzúgás, ének és zeneszó mellett hordták körül az oltári szentségben jelenlévő feltámadt Jézust.

A sz. ferencrendieknel Károly János apát-kanonok, a felsővárosi plebániatemplomban Tamás Vilmos plebános, a szemináriumban Kuti Márton kanonok-igazgató végeztek a lélekelmélő szertartásokat. De a legünnepelebb volt a feltámadási körmenet a székesegyházban, a hol maga dr. Steiner Fülöp megyéspüspök pontifikált a káptalan és városi klerus a helyőség, a város és megye tisztikarának valamint beláthatlan néptömeg jelenlétében. Ott láttuk a katonaság részéről: Say Viktor altábornagyot, Huberth Andor tábornokot, Goumóens báró és Tóth ezredeseket stb.

A városi és megyei tisztikart Fiáth

Miklós báró főispán, Seidel Lajos főkapitány dr. Major Ferenc főorvos, Vida Pál stb. képviselték. A körmenet a papság zsolozsmájának elvégzése után 6 órakor indult meg és megkerülvén a sz. Ferencendiek házáat a püspökség és városháztéren vonult vissza a székesegyházba. A székesegyház előtti téren a 24-ik vadászszázalaj egy százada volt díszrésznek felállítva, mely három alkalommal sortűzet is adott. A vörös-damaszt mennyezet alatt vitte a megyéspüspök az oltári szentséget. Előtte a Ferenc József nőnövelde és az árvaház növendékei, a kath. legényegylet és egyéb ájtatos társulatok, valamint a klerus haladt, utána pedig a főispán a tisztikar élén. A baldachint a városi képviselőtestület hat tagja vitte u. m. Ascher Ferenc, Galambos István, Kostyelik Ferenc, id. Rózsa Ferenc, Sziksz József és Langer János. A körmenetet ünnepélyes „Te Deum” és a „Regina Coeli” fejezte be.

Nem hagyhatjuk megemlétes nélkül, hogy a ciszterciák feltámadási körmenete alkalmából a nádor-utcan lakó zsidók is kilátogították ablakaikat és bezárták boltjaikat.

Husvét ünnepén ugyanesak zsufozásig megtelt a székesegyház, a gyónók száma a különböző templomokban ezrekre rugott és itt emlíjük meg, hogy a városunkban állomásozó katonaság is kivétel nélkül elvégzte husvétii gyónását. Az iszentszteleket alatt csak a városi patronus részére fenntartott és vörös posztóval bevont első padsorok kongtak az ürességtől. A nagymisét dr. Steiner Fülöp megyéspüspök mondotta, a ki első evangélium után emelkedett szellemű szt. beszédet is mondott.

Mise alatt a székesegyházi zene és énekkar Kniffel Ferenc karnagy vezetése alatt előadta Seyler jubileumi C-dur miséjét. Betétek voltak: gradualekor Skraub „Terra tremuit”-je és Offertoriumkor Volkmann „Osanná”-ja. A magánrészeket Flögl R. Karolin urnó énekelte.

Husvét másnapján Prifach József nagyrépost mondta a nagymisét, miközben a zene- és énekkar Führer D-moll nagymiséjét adta elő. Betétek voltak a „Terra tremuit” és Zangl „Regina Coeli”-je. A hegedű szólót Hermann zenetanár adta elő, a magánrészeket Flögl R. Karolin urnó énekelte.

— **Első papi áldás.** Dornis István székesfejérvár-egyházmegeyi áldozár, ki a bécsi Augustineumban folytatván tanulmányait, a múlt hó végén Angerer bécsi püspök által felszenteltetett, husvét másodünnepén a szemináriumi templomban mondott misét és a nagy számban megjelent előkelő közönséget első papi áldásában részesítette. Mise alatt a szeminárium növendékei énekeltek néhány gyönyörű betéket Schörieh Antal lolküzigazgatójuk vezetése alatt. Az újmiséis jóbarátait később a szülői házban megvendégelte.

— **Eljegyzés.** Jórj Jenő eljegyezte Martonvásáron Varga Sárka kisasszonyt, dr. Varga Lipót körorvos leányát.

— **A székesfejérvári polg. lövészegylet** tegnap d. e. 10 órakor tartotta a városház nagytermében rendez évi közgyűlést igen kevés tag jelenlétében Tóth Aladár orsz. képviselő elnökleto alatt. Elnök a közgyűlést megnyitván Böröndy Béla felolvasta a számadás megvizsgálására kiküldött bizottság jelentését, mely minden tekintetben pontosnak találta, a közgyűlés a pénztárnok részére a felmentvényt megadta. Ezután felolvastatott a folyó évi költségelőirányzat, melyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott. Azt az indítványt, hogy a helyben állomásozó katonaság tisztikarát a térparanesnokság utján az egylet támogatására felszólítsák, helyesléssel fogadta a közgyűlés. Ezzel egyidejűleg ohatározták, hogy felkérjük a tisztikart a megnyitás alkalmával adandó társas ebéden való meg-

jelenésre. Végül Csitári G. Emil indítványozta, hogy Gánóczv Flóris kir. közjegyző, aki az egylet érdekében nagyon sokat fáradozik, válaszsasság meg lövész-mesternek. Az indítványt nagy lelkesedéssel fogadta a közgyűlés. A tárgysorozat kimerítetvé, a közgyűlés fél 12 órakor véget ért.

— **Adomány.** Felkértünk a következő sorok közlésére: Kégl Györgyné urnó 5 nga ismét 100 frtot adományozott a székesfehérvári jótékony ngyületnek, mely nemes tetteért fogadja ugy a szegények, mint az egylet részéről leghálásabb köszönetemet. Róé Istvánné, pénztárnok.

— **A Maros-hegyi szőlőtulajdosok** tegnap d. u. 3 órakor tartották rendes évi közgyűlésüket Szűts István elnöklete alatt. Elnök az ülést megnyitván leszámolt a szőlőhegyi kápolna javára befolyt adományokról, továbbá a szőlőhegyre fordított költségekről. A közgyűlés a számadást tudomásul vette. Ezután Szűts István elnök ugy maga mint tisztársai nevében lemondott eddigi állásáról s nyomban utána megtörtént az új tisztúkar-választás. Elnöknek nagy lelkesedéssel újra Szűts Istvánt választották meg. Hegymesternek Borbély György, jegyzőnek pedig Kriger János választották meg. Az ülés 1/2 órakor ért véget.

— **Csak lassan, lassan . . .** Lapunk március 30-iki számában terjedelmes cikket közöltünk, melyben „Hogyan tánnak a szegény néppel?” cím alatt Dallmann József b. sárkányi plebános és ugyanezen községnek még számos lakosa számadatok alapján kimutatták, hogy a „Moórvideki takarékpénztár” méltatlanul bánt velök. A cikk élénk feltűnést keltett, a nevezett takarékpénztár pedig mlysgesen hallgatott egészen nagypéntökig. E napon, tehát a cikk megjelenése után két héttel levelet kaptunk a „Moórvideki takarékpénztártól”, melyben Kovárs István igazgató és Heumann József ügyvéd kijelentik az említett cikkek szemben, hogy ez „ténybeli valótlanosságokat tartalmaz s hogy a benne foglalt sértésekért illetékes helyen megtörtént a megvitát.” — Tudomásul vétetik.

— **Tassy Béla temetése.** Nagy részét illető helyezték sírjába Tassy Béla árvaszeiki elnököt, 48-as honvédet tegnap d. u. 1/4 órakor. A temetési szertartás Demeter László unitárius lelkész végezte, a ki, miután beszélt a halottat, elmondta szokásos búcsuzatóját. Ezután megindult a menet a sóstói temető felé. A temetésen résztvettek: Tóth Aladár és Meszleny Lajos orsz. képviselők, a megyei tisztúkar Fiáth Miklós báró főispán, a városi tisztúkar a polgármester vezetése alatt, a törvényszéki s járásbírósi tisztúkarok. Rácalmás község testületileg volt képviselve, Csákbáreny, Polgárdi, Keresztes és több más község pedig küldöttek útján vett részt a temetésen. A temetésben a sírnál Szűts Artúr főjegyző elbucszattatta a halottat a tisztúkariól, mire a polg. dalkör szép gyászdzalt énekelt. Ezután Meszleny Lajos orsz. képviselő műnt a 48-as párt kiküldötte mondott emelkedett hangú beszédet. A gyászszertartást a lelkész imája zárta be.

— **Exarits és társa.** A Reichard-féle betörés ügyében a helybeli törvényszék lopás büntette miatt vád alá helyezte Exarits Jánost és társát Grünhut Lajost. Exaritsnak még egy büna lesz itt tárgyalva: a Reiss balassagyarmati ékszerész kirablása.

— **Botrányt csináló százados.** Nem mindennapi botrányt idézett elő husvét vasárnapján Dombrády Nagy Gyula csendőrszázados. Hogy miként vélekedtek a százados urról a járőrelők, legjobb lett volna hallania azon szép szavakat, melyekkel kitüntették vasárnap délután. A százados ur a nejével kocsizott, midőn a Pásztori-fő gyógyszertár előtt három katona beszélgetett, a kik nem vették észre a szá-

zados ur közeledtét s így a kocsii elől nem is tértek ki. Dombrády Nagy Gyula kikerülte ugyan a közlegényeket, de midőn mellettük elvágatott, ostorával a katonák közé vágott. A katonák közül kettő meg-látva a mindenható három csillagot, megfordult és tisztelgett, a harmadik azonban ijedtében futásnak eredt. A százados uram utána törtetett a cirkusz előtt álló tömeg között, míg végre egy tizedes elesipte a megijedt közlegényt s miután megtudta a nevét, szabadon bocsájtotta. Hát ez bizony jó kis vasárnapi tréfa, csak hogy egy kisé veszélyes, mert egy nagy embertömeg közt sebesen hajtani életveszélyes dolog. A tréfának valószínűleg az lett az eredménye, hogy a közlegényt néhány napra a sötétre tették, a százados ur pedig, mint a ki jól végezte dolgát, boldog meglepéssel elméledett merész sétakocsizásán.

— **A vasvilla mint büntetőeszköz.** Antal János helybeli lakos nagyon tapintatlan, sőt brutális módon büntette meg. f. hó 14-én éjjel a szolgáját, Makk Jánost. A szolga ugyanis tovább maradt ki egy kisé, mint szabad lett volna s ezért gazdája egy, ép a kezében levő vasvillával úgy fejte vágta, hogy a lovak közé esett. A tárogó sebet dr. Trummer Gyula kórházi orvos kötötte be. Az esetet feljelentették a rendőrségnek s reméljük, hogy a verekedő gazda elveszi méltó büntetését.

— **Bezárta ömagát.** Mióta szőleink elpusztultak, uton-utófélen lehet hallani, hogy rúknak juthat az ember jöborhoz, pedig hát a magyar borba fojtja a bánatot. Valami nagy kö nyomta a szívet Szanyó Károly pázmándi lakosnak is, gondolt tehát egyet s hogy a husvéti ünnepeket csengő poharak mellett tölthesse, betört a szomszédos Róhlich Sándor pinéjébe, de legnagyobb szerencsétlenségére oly ügyetlenül huza be maga után az ajtót, hogy azt többé belülről ki nem nyithatta. Róhlich észre vevén a dolgot, nem könyörült a szerencsétlenen, hanem feljelentette a bírónak, a ki csupa jószívűségből a már egyszer bezárt Szanyót másodsorú bezárásra a vaáli járásbíróshoz küldötte el, jó mulatást kívánva a szenvedélyes borozónak.

— **Körözések.** Kihágási ügyben jogerős ítélettel 5 frt pénzbüntetésben, ennek behajthatatlansága esetén 2 napi elzárásban marasztalt Domonyik István dunasodonyi születésű, 24 éves, nőtlen bérkocsis nyomozandó, aker esetén a budapesti kapitányi hivatal írtatandó. — Pusztai Lajos verebi születésű, 22 éves, reform., nőtlen kocsiát a budapesti kapitányi kihágási ügyekben 4 frt pénzbüntetésben, vagy 1 napi elzárásban marasztalta el. Pusztai azonban a büntetés elől megugrott, a miért is elrendelték nyomozását.

* **Egyházi szerek, műhímzések, templomi és egyesületi zászlók, miseruhák keresztúti- és oltárképek, csillárok, felhárneműek, kegytárgyak, képek és könyvek beszerzésére ajánljuk Szűts és Társa, a libornok-érek és Magyarország hercegprimásának udvari szállítóit. Budapest, IV. Kossuth-Lajos-utca. Árjegyzékeiket kívánatra bérmentve küldik.**

Irodalom és Művészet.

— **Magyar Szemle.** Ezen magas nivón álló és katolikus szellemben szerkesztett szépirodalmi, kritikai és művészeti hetilapnak folyó évi 15-ik száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Foltámadt! Pintér Kálmántól. Pirostojás. Erdélyi Gyulától. Isten. (költ.) Endrői Sándortól. Gyerekszerzem. Cypriántól. Egy, a sok közül. Kovács Károlytól. Feleségemhez. (költ.) Tomor Ferenctől. A megtalált paradicsom. Bolygótl. Husvét estén. Fordította Solyomay Sándor. Az erdő titka. Torkos Lászlótól. A kereszténység egyik diadaloszlopa.

Latkóczy Mihálytól. Hétről-hétre. (Tárca.) Alfától. Irodalom és művészet. Vegyesek. Melegen ajánljuk a *Kacsvinszky* Lajos lovag kiadásában és *Kaposi József* szerkesztésében megjelenő kitűnő lapot olvasóink figyelmébe. A *Magyar Szemle* szerkesztősége Budapest, VI. Új-utca 14. sz., előfizetési ára egész évre 6 frt.

— **A „Heti Szemle” szerkesztőségénél** Szatmáron megrendelhetők a következő művek: 1. *Szülők és nevelők könyve*, kalauz a gyermeknevelés vezetésére, írta Haugg Leo. E művet a szülők és nevelők katekizmusának lehet nevezni, mert a katekizmus igazságaira mint alap fektetve patriarchalis egyszerűséggel, prófétái buzgósággal tárgyalja a nevelés mindazon szabályait, melyek által a gyermeket becsületes emberre lehet nevelni. Ára füvve 40 kr. Kövve 50 kr. — 2. *Kézikönyv jegyesek előkészítésére* és házások számára. Írta Haugg Leo. Ára 40 kr. — 3. *A keresztény szeretet leánya*. Költi dr. Buza Jándor. Ára füvve 60 kr. — 4. *A Megdöltö*. Jézus dlete, számos képpel; III. kiadás írta dr. Buza Sándor. Ára 90 kr.

— **Egri Egyházmegyei Közlöny** folyó évi 8-ik száma a következő tartalommal jelent meg: Jelszavak. II. A szt.-mise-áldozat gyümölcsei, hatásai. Moab és Izrael. Ajánljuk olvasóink figyelmébe a dr. Bóhm János szerkesztésében megjelenő lapot, melynek előfizetési ára egész évre 2 frt), a lap szerkesztőségéhez Egerbe küldendő.

— **Színház Moórott.** Jáni János 24 tagból álló színtársulata tegnap este kezdte meg előadásait Moórott. A társulat műsora, mint értesülünk, a legújabb darabokból van összeállítva.

Közgazdaság.

— **A múlt heti árfolyamok.** (Lustig Miksa budapesti bankcég heti jelentése a „Fejérmegyei Napló” számára.) Rövid és eseményeket nélkülöző hétről számolhatunk be. Míg a hét elején a nyári hangulat vett a spekuláción erőt, addig a hét vége felé külföldi vásárlásokra egyes papírok ismét keresettek voltak. A mit Würmbrand gróf bevezető elronott, a mennyivel az államvasuti részvények ennek következtében visszaesnek, azt a hét végén már említett szilárd külföldi behoata. Az osztrák hitelrészvény alacsony árfolyamát Berlin kontremin engagementjének fedezésére használja fel, és így akaratlanul bár, de naponként successive szilárdult irányszatot idéz elő. A belföldi pénzüpic helyzete kevés változást mutat fel. A megcsappant kereslet a kínálatot némi engedelmnyre bírta ugyan a hét elején, utóbb azonban a médió-igények nyilvánulása folytán ismét tartózkodást tanúsítottak bankjaink. A nemzetközi pénzüpic helyzete változatlanul igen kedvező. A budapesti tőzsde e heti üzletmenete a szaison morte közzeledését jelezte. Az irányszat nagyjában szilárd volt e héten is, a spekulációt mindazonáltal keresi a kibontakozás útját s itt is, ott is realizál, a nagy tételeket pedig javarészt Berlin veszi fel. A forgalom ennek folytán jelentékenyen megcsappant. Az árfolyamok a következő variációt mutatják!

	márc. 29.	Ápr. 5.	Ápr. 12.
Magyar aranyjárdék . . .	184.—	124.20	124.30
" korena . . .	99.—	99.10	99.20
" hitelbank részv. . .	475.—	466.25	464.50
" jelszólog . . .	294.—	288.—	289.—
" lencséműtel . . .	213.—	305.—	304.—
Villamos vasút . . .	296.—	297.—	292.—
Ménesvári . . .	274.—	271.50	273.—
Osztrák hitel . . .	410.—	404.75	405.50
Osztrák államvasút . . .	446.—	447.25	451.50
Déli vasút . . .	113.—	112.25	112.75

— **Vetőmagvak.** (Mautner Ödön tudósítás.) A hozsúra nyult tél által későn foghattak gazdáink a vetéshez, ugyszólván csak most kezdik a vetést és ennek következtében magkereskedőknél a forgalom folyton növekedő arányokat ölt és jóval nagyobb; mint a múlt év ezen időszakában volt. A kereslet főleg lóhere, lucerna, de különösen rúpamag felé irányul, muharmagnak ára a gyenge termés okozta szűk készletek miatt napról-napra emelkedik,

bükkönynek még mindig igen jó kelendő-
sége van.

Jegyzések nyersáruért 100 kilónként
Budapesten:

Lucerna	48—52	frt
Vörös löhere	66—70	frt
Muharmag	19—20	frt
Tavaszi bükköny	8:50—9	frt
Baltacim	10—10:50	frt
Répmag eredeti oberndorfi	34—36	frt
Répmag utántermés oberndorfi	28—30	frt
Répmag eredeti eckendorfi	34—36	frt
Répmag utántermés eckendorfi	28—26	frt

— **Megszűnt tilalom.** A földmive-
lésügyi miniszter a magyar és osztrák mi-
niszteriumokkal egyetértőleg az öszvérek
kivételére vonatkozó 1878. évi június hó 15-
én kiadott tilalmat hatályon kívül helyezte.

— **Mütrágya.** („Hungária“ mütrágya,
kénsvá és vegyi-ipar részvénytársaság, Bu-
dapest“.)

Jóllehet a tavaszi vetés már nagyrészt
megkezdődött, mindannak dacára az elszál-
lítás az elmúlt héten még mindig igen je-
lentékeny volt, és pedig azért, mert az után-
rendeléseken kívül Felsőmagyarországból és
a tőlünk északkelet- és északnyugatra fekvő
államokból, hol a vetés május közepéig is
eltart, jelentékeny számú megrendelés ér-
kezett be. — A múlt heti jelentésünkben a
chilisalétrum fogyasztásáról közzétett statisz-
tikai adatok kiegészítésül jónak látjuk
még az 1894 évi behozatali tételek értékét
is közre adni. —

Legelől áll Németország, mely 83,412,000
frank értékű chilisalétrumot hozott be, mi-
által biznyságot nyújtott arról, hogy mi-
lyen magas fokon áll a mezőgazdaság te-
rén. — Utána következnek Franciaország 39,291,000 fr.-al, Angolország 24,570,000 és
Belgium 25,291,000 fr. értékben inportált;
ennél fogva az utóbbi ország csakély terje-
delménél fogva joggal támaszthat igényt
arra, hogy kulturális előhaladottság tekin-
tetében az összes földművelő államok fö-
lött áll. —

Magyarországon mütrágyázási óelokra
körülbelül 30.000 m. m. érkezett 350.000 ér-
tékben; tehát mi más mezőgazd ságot üző
államokkal szemben még rendkívül hátra
vagyunk, mind amollett remélhető, hogy a
viszonyok e tekintetben csakhamar kedve-
zőbbé alakulnak. — Egyik legközelebbi je-
lentésünkben a szuperfoszfát fogyasztásra
vonatkozólag is fogunk néhány statisztikai
adatot közzé tenni. — Az árak változatlanok
maradtak.

Jegyzéseink a következők:

Kettős-szuperfoszfát	20—22 1/2	6:10 — 6:60	frt	
Prima-szuperfoszfát	16—18 1/2	5:10 — 5:60	frt	
v. ind. párolt csontliszt	4 1/2—25 1/2	6:20 — 6:40	frt	
Hoyermann-f. Thomas-salak	18—20 1/2	3:75 — 4—	frt	
Kálitrágya	20—25 1/2	3:50 — 3:70	frt	
Ammoniak-szuperfoszfát	10—12 3/4—5 1/2	6—	7:50	frt
Kénsavas-káli	20—25 1/2	13—	13:60	frt
Chilisalétrum azonnali szállításra		12:95 — 13:10	frt	
„ április—májusi „		12:60 — 12:75	frt	
„ 1896. évi tavaszi „		12:50 — 12:60	frt	
Az árak 100 kgonként szákkal együtt elegysúly tisztasúly gyanánt az egyes állomások távolsága szerint értődnek.				
Vasgálic Ia		3—	3:20	frt
Vasgálic IIa		2:80 — 3—	frt	
Rőzgálic		24—	25—	frt
(netto 100 kgonként ab Budapest 50 kgos hordókban)				

A társulat csak rövid ideig fog Sz.-Fehérváron tartózkodni.

Legjobb idomított szabadon és lovagló-paripák.

Olaszországi nagy sport circus.

Igazgató: CORRADINI FERENCZ Turinből.

Székesfehérvárott, a vásártéren, ma és mindennap 8 órákor este

DISZELŐADÁS

egészen új és igen mulattató műsorral.

A jelenkor legkitűnőbb művészei és specialistáinak felléptével.

Nagyszerű mutatványok! Előadva a legjobb lóidomítás, wagas lovagló-iskola, tornászat, ballet, bohózat, equilibristika, némajáték, stb. terén. — Különösen kiemelendő Corradini Ferenc igazgató Turinből. Európának legkiválóbb lóidomítója, egészen új általa feltalált és a maga nemében páratlan ló-idomító-darabokat produkál, melyek Európában a legnagyobb feltűnést keltették.

Csak néhányszor látható!

Csak néhányszor látható!

Ma és holnap adatik a század legnagyobb csodája

A LÉGHAJÓ LÓ!

A szünetek a legkitűnőbb magyar bohócok és három Dummer August produkcióival lesznek kitöltve.

Saját 15 emberből álló zenekar.

BŐVEBBET A FALRAGASZOK.

Helyárak: Zártszék (számozott hely 1 frt. — I. hely 70 kr. — II. hely 40 kr. — Karzat 20 kr. Tíz éven aluli gyermekek és katonák örmestertől lefelé: Zártszék 50 kr. — I. hely 40 kr. — II. 25 kr. — Karzat 15 kr.

Kegyes pártfogását és számos látogatását kérve maradtam teljes tisztelettel

Corradini Ferenc,
igazgató Turinből.

Tőzsdei megbízásokat

jutányosan és lelkiismeretesen eszközöl

Lustig Miksa,

bank és váltóháza Budapesten,
Váci-körút 43.

Megbízható információk.

TELEFON 1070.

ALAPITTATOTT 1885.

ÉRTESÍTÉS! Tisztelettel értesítjük a helybeli és vidéki nagyérdemű közön-
séget, hogy vászon-, kész fehérmű és menyasszonyi kelengye
raktárunkat 1895. évi május hó 1-jétől kezdve ideiglenesen
Kossuth-utca Szelke-féle házban, a volt C s e r n a y-féle péküzlet helyiségbe tesszük át,
hol a raktáron levő összes árak továbbra is gyári áron árusítatnak el. Tisztelettel

őzv. Hanel Antalnè és Schwanner.